

Zbirka medijskih objav

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, za obdobje 28. 12. 2015

Število objav: 3	Pa ta viža ni preč: 0	Rado Simoniti - ... besede: 0
Internet: 2	Borderliner: 0	Svetovni dan ... petja: 0
Tisk: 1	Tekmovanje ... Savi: 0	Kulturni vodiči: 0
<hr/>		
Spremljane teme:	Zborovsko ... Evrope: 0	
Srečanje big bandov: 0	Slovensko ... pesem: 0	
Javni sklad ... dejavnosti: 3	Srečanje ... brega: 0	
Kulturna šola: 0	Vizije, ... skupin: 0	
Linhartovo srečanje: 0	Tekmovanje ... stopnji: 0	
Festival MareziJazz: 0	Ringaraja: 0	
Tabor ... Stični: 0	Klovnbuf: 0	
Opus 1: 0	Kiparska delavnica Les: 0	
Pika miga: 0	Mladinska ... Piran: 0	
Mednarodno ... Maribor: 0	Mednarodni ... Beltinci: 0	
Adamičeva pomlad: 0	Državno srečanje ... pelji: 0	
Priznanja JSKD: 0	Likovna delavnica ... Paki: 0	
Pevci nam ... godejo: 0	Mentorjev feferon 2013: 0	
Živa, festival ... mladih: 0	Prevajalnica JSKD: 0	
Potujoča muzika: 0	Mednarodna ... pedagogike: 0	
Festival neodvisnega filma: 0	Tekst v podobi: 0	
Filmski ... laboratorij: 0	Balada o strugarju: 0	
Festival mlade ... Urška: 0	Sklepno ... avtoric: 0	
Rastoča knjiga: 0	Dan kulturnih ... kulture: 0	
Srečanje ... ustvarjalcev: 0	Slovenski zborovski arhiv: 0	
LOAC: 0	Zmes za ples, ... plesu: 0	
Žive besede - festival: 0	Ljubiteljska ... kriza: 0	
	Maraton v Španskih borcih: 0	
	Musica creativa: 0	
	Mentor, ... mentorje: 0	
	Parafraze: 0	
	Kult3000: 0	
	Bojan ... timnice: 0	
	KULT3000 Monošter: 0	
	Teden ljubiteljske kulture: 0	
	Delavnica, polna nereda: 0	

Seznam objav v zbirki:

Tisk	Naslov	Slovenija je (skoraj) en sam pevski zbor		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Večer; 108.000	Stran: 10	Površina: 971 cm ²
	Rubrika, Datum	Kultura; 28. 12. 2015		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Bojan Tomažič, Petra Zemljič		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...Sloveniji imamo 1300 odraslih društvenih pevskih zasedb, okrog 1100 šolskih zborov, približno 700 cerkvenih otroških in mladinskih," Mihela Jagodic z Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) postreže z zadnjimi, resda šest let starimi podatki in ocenami o številu zborov pri nas. Zna biti, da bo statistika, ki jo bodo osvežili v letu, ki prihaja,...			

Internet	Naslov	Slovenija je (skoraj) en sam pevski zbor		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Vecer.com; 104.043		
	Rubrika, Datum	Tiskane izdaje; 28. 12. 2015		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Bojan Tomažič, Petra Zemljič		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...Sloveniji imamo 1300 odraslih društvenih pevskih zasedb, okrog 1100 šolskih zborov, približno 700 cerkvenih otroških in mladinskih," Mihela Jagodic z Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) postreže z zadnjimi, resda šest let starimi podatki in ocenami o številu zborov pri nas. Zna biti, da bo statistika, ki jo bodo osvežili v letu, ki prihaja,...			

Internet	Naslov	FOTO: Božično-novoletni koncert v Ribnici		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Radiokrka.com; 28.763		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 12. 2015		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...27.12.2015 19:59:02 0 komentarjev FOTO: Božično-novoletni koncert v Ribnici 21 Občina Ribnica in območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti sta pripravila že 28. božično-novoletni koncert. Na odru ribniške športne dvorane se je zvrstilo prek sto nastopajočih, večina iz ribniške občine, pa tudi...			

Slovenija je (skoraj) en sam pevski zbor

Številčnost in kakovost pevcev v pevskih zborih je znak civiliziranosti okolja, pravi Karmina Šilec. Dirigenti izbirajo repertoar, ki drži z bore skupaj. Nekatere zadeve, tako Tone Žuraj, že postajajo žaltave

PETRA ZEMLJIČ
BOJAN TOMAŽIČ

Zbori in drugi vokalni sestavi so tudi v tem decembru kazali pevsko, repertoarno in organizacijsko vitalnost. Začelo se je na svetovni dan pevskih zborov, vrhunec so bili božični koncerti, ko so, po napovednikih sodeč, vsi v državi samo peli. "V Sloveniji imamo 1300 odraslih društvenih pevskih zasedb, okrog 1100 šolskih zborov, približno 700 cerkvenih otroških in mladinskih," Mihela Jagodič z **Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD)** postreže z zadnjimi, resda šest let starimi podatki in ocenami o številu zborov pri nas. Zna biti, da bo statistika, ki jo bodo osvežili v letu, ki prihaja, celo še ugodnejša. Veliko vokalnih sestavov je in tudi mednarodna odmevnost kaže, da so na visoki kakovostni ravni. "Slovenija ima veliko imenitnih zborovskih zasedb," pritrudi **Karmina Šilec**, dirigentka Carmine Slovenice, zbora, ki je letos pel tudi v New Yorku. "Mislim, da je številčnost in kakovost znak civiliziranosti okolja, saj vemo, da število pevcev na število prebivalcev raste, bolj ko je okolje splošno kulturno kultivirano, višji ko je družbeni standard in višja ko je družbena raven razumevanja, kako je petje dobrodejno."

Zbor predstavlja višjo raven integracije med ljudmi v njem, višjo raven integracije med zborom in njegovim socialnim okoljem in je hkrati model za formacijo skupinske identitete, pravi. Socialna vloga zborov se sčasoma spreminja, je pa zmeraj tesno povezana z družbenimi dogajanjmi. "Petje v zboru je dandanes ena redkih skupinskih aktivnosti, kjer osnovna motivacija nista denar ali moč." Slovenija ima dobro kombinacijo med potrebno delavnostjo za doseganje visoke kakovosti in svobodo in odprtostjo, včasih tudi drznostjo, ki da izvedbam polet in čar. "Gre torej za dobro razmerje med disciplino in svobodo." Pomembno je seveda, kako se ustvarja platforma za neko dejavnost. "Pri tem gre vsa pohvala **JSKD** ter njegovi izjemno kakovostni in široki dejavnosti na tem področju, pa tudi drugim, kot je denimo Zavod za šolstvo RS. Pomemben je slovenski šolski kuri-

kulum za glasbo," je povedala Karmina Šilec.

Svet je vse manjši

Helena Fojkar Zupančič, zborovodkinja in učiteljica vokalne tehnike v Škofjiški klasični gimnaziji v Ljubljani, ki je študirala solopetje in si hkrati pridobila pedagoško znanje, ob in po šolanju pa se je izpopolnjevala v tujini, tudi pove, da je pomembno, da se pevec v zboru sprosti, naveže prijateljstva. "V okolju, ki je običajno spodbudno, veselo in zabavno, postane neko pomemben in enakovreden del skupine in ne le neopazen del množice." Člani zbora se brusijo v odnosih, hkrati imajo možnost javnega nastopanja in s tem premagovanja lastnih telesnih in čustvenih frustracij, ob tem so deležni priznanj, pohval, ki jih morda drugje ne dobijo. "Učijo se socialnih veščin in razvijajo čustveno inteligenco, razvijajo osebno disciplino in odgovornost, krepijo svoje mentalne sposobnosti ter pozitivno vplivajo na splošno telesno in mentalno počutje," ve iz prakse.

"Kdor se ukvarja z glasbo, se hkrati izoblikuje tudi kot dober poslušalec," o tem, kaj petje v zboru tudi dobrega prinaša, pove **Uroš Jurgec**, predsednik Akademskega pevskega zbora Maribor (APZ). V zboru negujejo predvsem osebni pristop k vsakemu umetniškemu delu. "Želimo ga zares razumeti in izvesti v duhu, kot si ga je avtor zamislil. V zadnjih letih radi dodajamo delom tudi gib," opiše APZ. "Dirigentka **Tadeja Vulc** je tudi sama izvrstna skladateljica, njena dela so vse prej kot konzervativna," doda še, da skrbijo za repertoarno svežino zbora. "Večina slovenskih zborov ni profesionalnih, a smo špica evropske zborovske glasbe," pove Jurgec. S tega vidika se torej za slovensko pesem in petje ni treba bati. Je pa premalo denarja, kot vsi drugi se tudi APZ prijavlja na razpise, prosi sponzorje za pomoč in zna biti za nastope repertoarno prilagodljiv.

"Trudimo se, da smo prijateljska družina pevki in pevcev, ki uživajo že v tem, da se družijo," **Tomi Bušinški**, dirigent mešanega pevskega zbora

Štefana Kovača iz Murske Sobote, razkrije, kaj je pomembno lepilo, ki drži skupaj zbor, star skoraj 50 let. "Vaje so lahko naporne, veliko trdega dela je, a treba se je tudi zabavati. Trudimo se sestaviti za pevce zanimiv program, da se vedno najde izziv, predvsem pa, da čutimo napredovanje, da vemo, da smo kritični do narejenega in da želimo rasti."

Kljub množičnosti zborovsko petje ni najbolj priljubljena glasbena dejavnost pri nas. Druge glasbene oblike in zvrsti imajo veliko podporo medijev, glasbene industrije. Vendarle ima soboški zbor redne poslušalce in krog se, resda počasi, a vendarle, vztrajno veča. Občina mu nudi prostore za vaje in nastope. "Ne rečem, da je slabo, a bi marsikaj lahko bilo boljše," pove o podpori okolja. "Ne delujemo sami zase, ampak za širjenje zborovske kulture med ljudmi," pove resnico in doda še eno: da pevci zelo veliko stroškov nosijo sami. S koncerti ni mogoče zaslužiti, podjetja pevskih zborov ne najemajo za prireditve. Vendar **Bušinoski**, dirigent zbora, ki je letos ob božiču po ulicah pel božične pesmi (njemu je ena izmed lepših in hkrati himničnih pesmi pesem *Adeste fideles*, Hitite kristjani), pritrudi, da pevci prepoznajo, da je petje v zboru nekaj posebnega. "Nekaj osrečujočega, nekaj, kar ti lahko še tako pokvarjen dan polepša zvečer na vajah."

Pomembno je, da so tudi pevci zadovoljni

"Odzivi poslušalcev so bili odlični, kar pa je najpomembnejše, zelo zadovoljni so bili tudi pevci," **Primož Kramberger**, dirigent Mešanega pevskega zbora Primus v Vurberka opiše sodobni pogled na delovanje amaterskega zbora. "K vitalnosti zbora največ pripomore veselje pevcev do dela, to največ pripomore k dobremu vzdušju in energiji na vajah in koncertih. Če k temu dodamo še dober odziv publike, še toliko bolje," reče.

Do zdaj so izvedli številne programe, pri čemer pa se ne omejujejo ne na vsebino ne na slog glasbe. "Peli smo pesmi Vlada Kreslina, skupine Abba, hite iz časa Jugoslavije, konceptualno vezane na čas, ljubezen in tako dalje. Pri tem nam pomagajo tudi različni instrumentalisti, rock skupine, spremljajo nas zvoki klavirja, violine ali viole." Da smo Slovenci eden redkih narodov, ki že v folklori pozna štiri- in večglasno petje, poudari. To je vredno negovati, vendar je njihova težava, da

je premalo moških pevcev, potoži. Za praznike dirigent Kramberger seveda svetuje čim več petja. Pa naj bodo to pesmi Čas bo zacelil svet, Sveto noč, Več kot spijemo, boljši smo, Le vkup, le vkup, uboga gmajna, Slovenija gre naprej ali karkoli šestega.

Vokalna skupina Vivere iz Slovenske Bistrice je letos novembra praznovala 21. rojstni dan. **Andreja Vidmar, Natalija Šarman Ferlež, Marija Žlebič, Franja Gomaz Jamnik, Nastja Pančič, Tadeja Pančič, Lea Ostrožnik Stegne, Irena Rupnik in Mateja Pleteršek** pod umetniškim vodstvom **Nadje Stegne** pojejo širok repertoar pesmi, od slovenskih narodnih preko Čez Šuštarški most do argentinskih napitnic. "Vivere je sestav poklicnih in ljubiteljskih glasbenic. Vse imamo sicer osnovno glasbeno izobrazbo, skoraj polovica je profesorice glasbe, smo pa v celoti amaterska pevska skupina, ki sicer dela na vokalni tehniki, nihče pa se z njo ne ukvarja profesionalno," pove Mateja Pleteršek. Sodelujejo z znanimi slovenskimi pevci, skupinami in zbori. "S tekmovanj v tujini smo prinesle zlata in srebrna priznanja ter nepozabne spomine. In seveda željo po še." Z izposojenim kombijem in štefko, kot rečejo garminu, bodo torej še šle na pot. Na letošnji tekmovalni reviji malih pevskih skupin na Ptujju so bile izbrane za najboljšo malo pevsko skupino koncerta - in še več nagrad so prejele. "Pevke smo v letih, ko smo si življenje uredile tako, da so prioritete znane. Ne ukvarjaš se več z desetimi rečmi, temveč s tistimi, ki ti dajo največ. Tudi obdobje starševstva ni nepremostljiv problem, saj smo zavzete, naši otroci pa tako pridni, da že nekaj dni po porodu hitimo na vaje." Skupina jim pomeni najtesnejšo vez med lastnim življenjem in intimo, "kar prekosi vsakršno gonjo za materialnim ali željo po ležernem, lenobnem življenju. Vaje imajo v Glasbeni šoli Slovenska Bistrica, kjer so vedno dobrodošle. Tam je veliko možnosti za korepeticije, uporabo inštrumentov,

pa tudi snemanja, so hvaležne.

Perpetuum Jazzile sebe imenujejo vokalni orkester. "Saj pri vseh naših pesmih instrumente v celoti oponašamo oziroma nadomestimo z lastnimi glasovi," pravi **Tomaž Cör** iz te priljubljene slovenske vokalne skupine, ki s tradicijo slovenskega zborovskega petja seveda ima veliko skupnega. "Vsi naši pevci so peli v drugih zborih, zato je pozitiven odnos do skupinskega petja globoko zakoreninjen v vseh nas. Slovenci smo pevski narod, na kar smo lahko ponosni. In mi iz Perpetuum Jazzila to nedvomno smo."

Velika večina pevcev ima vsaj osnovno glasbeno izobrazbo. "Šolali so se v drugih zborih, glasbenih šolah in pri različnih učiteljih solopetja. Največji del izobrazbe pa za to, kar počnemo, sleherni pevec pridobi pri nas, s kilometrino na vajah in odrih."

Pevski zbori, tako Cör, pač pojejo vse vrste glasbe. V tujini zapojejo tudi slovenske narodne pesmi, ki so vedno odlično sprejete. Zanimanje za petje v skupini je veliko. "Iz številnih prijav za petje v zboru lahko izberemo najboljšo." "To se pri kakovosti celotne skupine zelo pozna. Svež veter močno prispeva k originalnosti in nasploh energičnosti skupine."

S koreninami, obrnjenimi navzgor

Proces narodnega prebujanja, tabori, petje v velikih zborih so gradili slovenstvo. "Da pa se je tako hitro formiralo, gre pripisati že tradicionalnemu večglasnemu prepevanju v družinskem okolju in prazničnim, predvsem cerkvenim priložnostim skozi našo zgodovino," spomni **Tone Žuraj**, umetniški vodja dveh pevskih zasedb v Račah. "Kljub množičnosti se prejšnja funkcija zborovstva izgublja, v družinah redko prepevajo. Sporedi zborov so od vrtcev premenogokrat obrnjeni na estradno plat, s poceni besedili in plehko zvočno snovjo," opiše tisto, čemur reče "neosveščeno plavanje na globalizacijskih valovih s koreninami

navzgor". Trdi, da Slovenci ne premoremo dovolj nacionalnega ponosa. "Pri nas gre za zanikrni sindrom majhnega naroda, ki podcenjuje svoje dosežke v zgodovini in tudi v sedanjosti in z lahkotnostjo in brez pridržkov prevzema in prevrednoti vse, kar prijadra od drugod."

V novejšem času se pojavljajo novi načini zborovskega izraza, "ki pravzaprav niso čisto novi, od giba, že koreografije, do zborovskega gledališča". Ti načini so lahko s tehtnim premislekom v več komponentah, s programom, zmogljivostjo izvajalca in drugim navdušujoči in fascinantni. "Seveda pa mrgoli poskusov, ki so večkrat bolj ali manj oboleli s programskega in izvajalskega vidika v stilu 'bolj ko smo glasni, bolj smo dobri', pokritizira.

Tudi na vsakoletno božično pevsko navdušenje gleda prizemljeno. "Ob množici božičnih prireditev se da govoriti o evforiji, ki že postaja žaltava. Prava eksplozija in zgoščenost hrupa v času, ko hrup ni potreben," pravi kulturnik, ki je pred časom opozoril, da je Sazas škodljivec slovenskega zborovskega petja. "Od zadnje medijske epizode s Sazasom kulturna društva ne moremo kaj pričakovati za izboljšanje stanja, saj v aferi kulturna društva niso niti omenjena - samo država hoče svoje fičnike nazaj od Sazasovih šefov, ki pa so pametnejši od nje. Mogoče bo za društva kaj užitnega v novi zakonodaji, ki se baje pripravlja na tem področju," komentira aktualno dogajanje okrog "škodljivca".

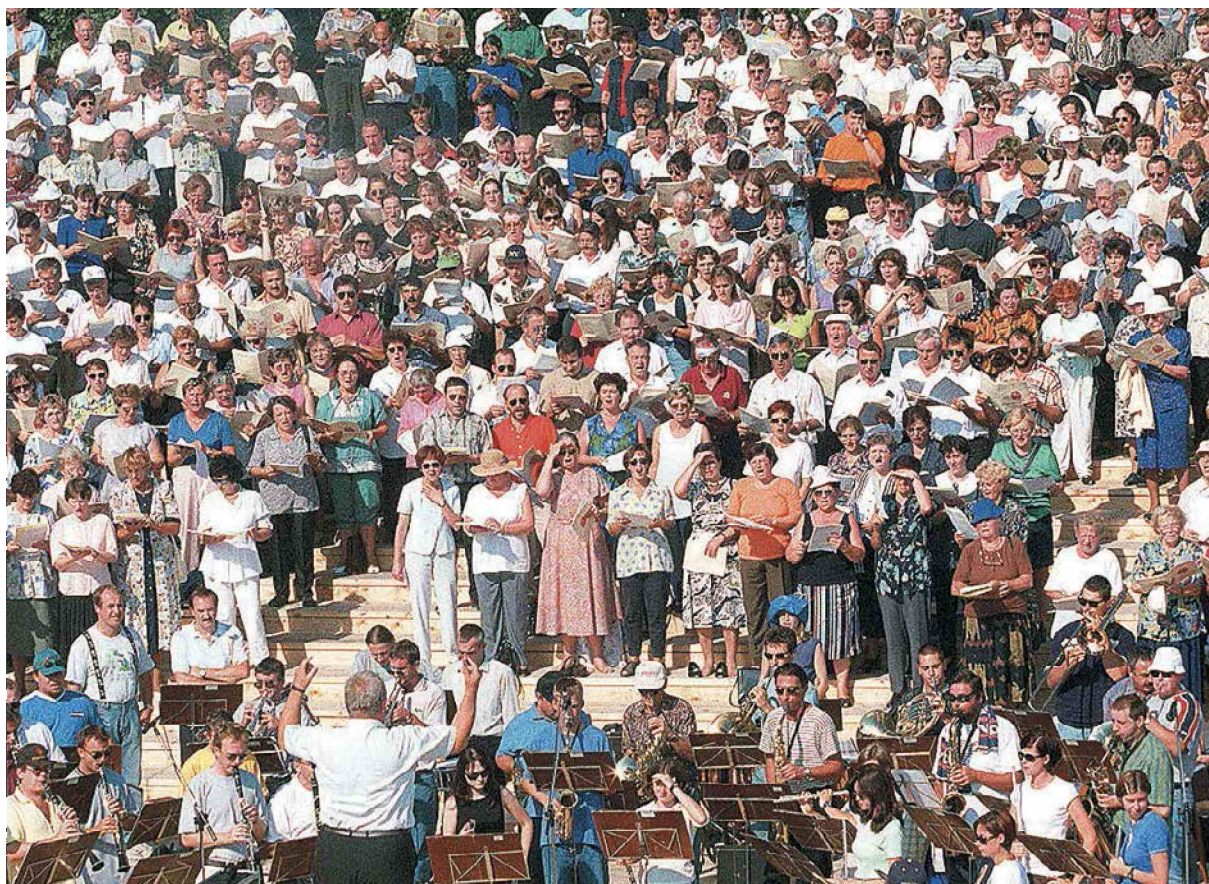
Novi načini zborovskega izraza so lahko fascinantni, včasih pa tudi oboleli

Največ (mladih) pevcev

Rezultat pilotne študije popisa Evropske zborovske zveze Europa Cantat iz leta 2015 ugotavlja, da se v Evropi 37 milijonov ljudi ukvarja s petjem. To je 4,5 odstotka populacije. Pevskih zasedb je 625 tisoč. V Sloveniji se s petjem ukvarja 170 tisoč ljudi, kar je 8,3 odstotka populacije. Zborovska dejavnost je najbolj množična ljubiteljska kulturna dejavnost v Sloveniji. V veliko državah pojejo večinoma starejši, pri nas so pevci v povprečju mladi.

Naše specifične tradicije ni

"Slovenski zbori se kot estonski, ukrajinski ali švedski ukvarjamo z vokalno tehniko, intonacijo, dinamiko, agogiko, ekspresivnostjo, muzikalnim podajanjem, dikcijo, artikulacijo, barvo, uravnoteženostjo glasov in drugimi parametri. Razlike med nami niso velike, so bolj na repertoarni ravni in delno na barvi vokalov, kar izhaja iz jezika in siceršnje estetike, ki se v nekem okolju vzpostavila. A teh razlik je dandanes vedno manj in so skorajda izbrisane. Če gre za dobre izvajalce, tako ob poslušanju posnetkov ni več mogoče prepoznati, od kod ti geografsko ali kulturno prihajajo. Seveda če ne izvajajo etnične glasbe, kot jo denimo zbori iz Gruzije ali južne Afrike," pravi Karmina Šilec. Zato težko govorimo o specifični tradiciji slovenskega zborovskega petja. Klasično slovensko zborovsko petje kot pojem ne obstaja. "Gre za zborovsko koncertno dejavnost - in ta je lahko na različnih kakovostnih ravneh."

Slovinci radi skupaj zapojejo. (Sašo Bizjak)

Slovenija je (skoraj) en sam pevski zbor

ČLANEK Z NAROČNINO

Ocenilo št. bralcev: 0

Avtor

PETRA ZEMLJIČ BOJAN TOMAŽIČ

Deli na Facebook

Deli na Twitter

Deli na Google+

Ponedeljek, 28. december 2015

Številčnost in kakovost pevcev v pevskih zborih je znak civiliziranosti okolja, pravi Karmina Šilec. Dirigenti izbirajo repertoar, ki drži zборе skupaj. Nekateri zadeve, tako Tone Žuraj, že postajajo žaltave

1 od 1

Slovinci radi skupaj zapojejo. (Sašo Bizjak)

SASO BIZJAK

Zbori in drugi vokalni sestavi so tudi v tem decembru kazali pevsko, repertoarno in organizacijsko vitalnost. Začelo se je na svetovni dan pevskih zborov, vrhunec so bili

božični koncerti, ko so, po napovednikih sodeč, vsi v državi samo peli. "V Sloveniji imamo 1300 odraslih društvenih pevskih zasedb, okrog 1100 šolskih zborov, približno 700 cerkvenih otroških in mladinskih," Mihela Jagodic z **Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD)** postreže z zadnjimi, resda šest let starimi podatki in ocenami o številu zborov pri nas. Zna biti, da bo statistika, ki jo bodo osvežili v letu, ki prihaja, celo še ugodnejša. Veliko vokalnih sestavov je in tudi mednarodna odmevnost kaže, da so na visoki kakovostni ravni. "Slovenija ima veliko imenitnih zborovskih zasedb," pritrudi **Karmina Šilec**, dirigentka Carmine Slovenice, zbora, ki je letos pel tudi v New Yorku. "Mislim, da je številčnost in kakovost znak civiliziranosti okolja, saj vemo, da število pevcev na število prebivalcev raste, bolj ko je okolje splošno kulturno kultivirano, višji ko je družbeni standard in višja ko je družbena raven razumevanja, kako je petje dobrodejno." Zbor predstavlja višjo raven integracije med ljudmi v njem, višjo raven integracije med zborom in njegovim socialnim okoljem in je hkrati model za formacijo skupinske identitete, pravi. Socialna vloga zborov se sčasoma spreminja, je pa zmeraj tesno povezana z družbenimi dogajanjem. "Petje v zboru je dandanes ena redkih skupinskih aktivnosti, kjer osnovna motivacija nista denar ali moč." Slovenija ima dobro kombinacijo med potrebno delavnostjo za doseganje visoke kakovosti in svobodo in odprtostjo, včasih tudi drznostjo, ki da izvedbam polet in čar. "Gre torej za dobro razmerje med disciplino in svobodo." Pomembno je seveda, kako se ustvarja platforma za neko dejavnost. "Pri tem gre vsa pohvala **JSKD** ter njegovi izjemno kakovostni in široki dejavnosti na tem področju, pa tudi drugim, kot je denimo Zavod za šolstvo RS. Pomemben je slovenski šolski kurikulum za glasbo," je povedala Karmina Šilec.

Svet je vse manjši

Helena Fojkar Zupančič, zborovodkinja in učiteljica vokalne tehnike v Škofijski klasični gimnaziji v Ljubljani, ki je študirala solopetje in si hkrati pridobila pedagoško znanje, ob in po šolanju pa se je izpopolnjevala v tujini, tudi pove, da je pomembno, da se pevec v zboru sprosti, naveže prijateljstva. "V okolju, ki je običajno spodbudno, veselo in zabavno, postane nekdo pomemben in enakovreden del skupine in ne le neopazen del množice." Člani zbora se brusijo v odnosih, hkrati imajo možnost javnega nastopanja in s tem premagovanja lastnih telesnih in čustvenih frustracij, ob

tem so deležni priznanj, pohval, ki jih morda drugje ne dobijo. "Učijo se socialnih veščin in razvijajo čustveno inteligenco, razvijajo osebno disciplino in odgovornost, krepijo svoje mentalne sposobnosti ter pozitivno vplivajo na splošno telesno in mentalno počutje," ve iz prakse. "Kdor se ukvarja z glasbo, se hkrati izoblikuje tudi kot dober poslušalec," o tem, kaj petje v zboru tudi dobrega prinaša, pove **Uroš Jurgec**, predsednik Akademskega pevskega zbora Maribor (APZ). V zboru negujejo predvsem osebni pristop k vsakemu umetniškemu delu. "Želimo ga zares razumeti in izvesti v duhu, kot si ga je avtor zamislil. V zadnjih letih radi dodajamo delom tudi gib," opiše APZ. "Dirigentka **Tadeja Vulc** je tudi sama izvrstna skladateljica, njena dela so vse prej kot konzervativna," doda še, da skrbijo za repertoarno svežino zbora. "Večina slovenskih zborov ni profesionalnih, a smo špica evropske zborovske glasbe," pove Jurgec. S tega vidika se torej za slovensko pesem in petje ni treba bati. Je pa premalo denarja, kot vsi drugi se tudi APZ prijavlja na razpise, prosi sponzorje za pomoč in zna biti za nastope repertoarno prilagodljiv.

"Trudimo se, da smo prijateljska družina pevk in pevcev, ki uživajo že v tem, da se družijo," **Tomí Bušinovski**, dirigent mešanega pevskega zbora Štefana Kovača iz Murske Sobote, razkrije, kaj je pomembno lepilo, ki drži skupaj zbor, star skoraj 50 let. "Vaje so lahko naporne, veliko trdega dela je, a treba se je tudi zabavati. Trudimo se sestaviti za pevce zanimiv program, da se vedno najde izziv, predvsem pa, da čutimo napredovanje, da vemo, da smo kritični do narejenega in da želimo rasti." Kljub množičnosti zborovsko petje ni najbolj priljubljena glasbena dejavnost pri nas. Druge glasbene oblike in zvrsti imajo veliko podporo medijev, glasbene industrije. Vendarle ima soboški zbor redne poslušalce in krog se, resda počasi, a vendarle, vztrajno veča.

Občina mu nudi prostore za vaje in nastope. "Ne rečem, da je slabo, a bi marsikaj lahko bilo boljše," pove o podpori okolja. "Ne delujemo sami zase, ampak za širjenje zborovske kulture med ljudmi," pove resnico in doda še eno: da pevci zelo veliko stroškov nosijo sami. S koncerti ni mogoče zaslužiti, podjetja pevskega zborov ne najemajo za prireditve. Vendar Bušinovski, dirigent zbora, ki je letos ob božiču po ulicah pel božične pesmi (njemu je ena izmed lepših in hkrati himničnih pesmi pesem *Adeste fideles*, *Hitite kristjani*), pritrudi, da pevci prepoznavajo, da je petje v zboru nekaj posebnega. "Nekaj osrečujočega, nekaj, kar ti lahko še tako pokvarjen dan

polepša zvečer na vajah."?

Pomembno je, da so tudi pevci zadovoljni

"Odzivi poslušalcev so bili odlični, kar pa je najpomembneje, zelo zadovoljni so bili tudi pevci," **Primož Kramberger**, dirigent ?Mešanega pevskega zbora Primus z Vurberka opiše sodobni pogled na delovanje amaterskega zbora. "K vitalnosti zbora največ pripomore veselje pevcev do dela, to največ pripomore k dobremu vzdušju in energiji na vajah in koncertih. Če k temu dodamo še dober odziv publike, še toliko bolje," reče. Do zdaj so izvedli številne programe, pri čemer pa se ne omejujejo ne na vsebino ne na slog glasbe. "Peli smo pesmi Vlada Kreslina, skupine Abba, hite iz časa Jugoslavije, konceptualno vezane na čas, ljubezen in tako dalje. Pri tem nam pomagajo tudi različni instrumentalisti, rock skupine, spremljajo nas zvoki klavirja, violine ali viole." ?Da smo Slovenci eden redkih narodov, ki že v folklori pozna štiri- in večglasno petje, poudari. To je vredno negovati, vendar je njihova težava, da je premalo moških pevcev, potoži. Za praznike dirigent Kramberger seveda svetuje čim več petja. Pa naj bodo to pesmi Čas bo zacelil svet, Sveto noč, Več kot spijemo, boljši smo, Le vkup, le vkup, uboga gmajna, Slovenija gre naprej ali karkoli šestega.

Vokalna skupina Vivere iz Slovenske Bistrice je letos novembra praznovala 21. rojstni dan. **Andreja Vidmar, Natalija Šarman Ferlež, Marija Žlebič, Franja Gomaz Jamnik, Nastja Pančič, Tadeja Pančič, Lea Ostrožnik Stegne, Irena Rupnik in Mateja Pleteršek** pod umetniškim vodstvom **Nadje Stegne** pojejo širok repertoar pesmi, od slovenskih narodnih preko Čez Šušarski most do argentinskih napitnic. ?"Vivere je sestav poklicnih in ljubiteljskih glasbenic. Vse imamo sicer osnovno glasbeno izobrazbo, skoraj polovica je profesorice glasbe, smo pa v celoti amaterska pevska skupina, ki sicer dela na vokalni tehniki, nihče pa se z njo ne ukvarja profesionalno," pove Mateja Pleteršek. Sodelujejo z znanimi slovenskimi pevci, skupinami in zbori. "S tekmovanj v tujini smo prinesle zlata in srebrna priznanja ter nepozabne spomine. In seveda željo po še." Z izposojenim kombijem in štefko, kot rečejo garminu, bodo torej še šle na pot. Na letošnji tekmovalni reviji malih pevskih skupin na Ptujju so bile izbrane za najboljšo malo pevsko skupino koncerta - in še več nagrad so prejele. "Pevke smo v letih, ko smo si življenje uredile tako, da so prioritete znane. Ne ukvarjaš se več z desetimi rečmi, temveč s tistimi, ki ti

dajo največ. Tudi obdobje starševstva ni nepremostljiv problem, saj smo zavzete, naši otroci pa tako pridni, da že nekaj dni po porodu hitimo na vaje." Skupina jim pomeni najtesnejšo vez med lastnim življenjem in intimo, "kar prekosi vsakršno gonjo za materialnim ali željo po ležernem, lenobnem življenju. Vaje imajo v Glasbeni šoli Slovenska Bistrica, kjer so vedno dobrodošle. Tam je veliko možnosti za korepeticije, uporabo inštrumentov, pa tudi snemanja, so hvaležne.

Perpetuum Jazzile sebe imenujejo vokalni orkester. "Saj pri vseh naših pesmih instrumente v celoti oponašamo oziroma nadomestimo z lastnimi glasovi," pravi **Tomaž Cör** iz te priljubljene slovenske vokalne skupine, ki s tradicijo slovenskega zborovskega petja seveda ima veliko skupnega. "Vsi naši pevci so peli v drugih zborih, zato je pozitiven odnos do skupinskega petja globoko zakoreninjen v vseh nas. Slovenci smo pevski narod, na kar smo lahko ponosni. In mi iz Perpetuum Jazzila to nedvomno smo."

Velika večina pevcev ima vsaj osnovno glasbeno izobrazbo. "Šolali so se v drugih zborih, glasbenih šolah in pri različnih učiteljih solopetja. Največji del izobrazbe pa za to, kar počnemo, sleherni pevec pridobi pri nas, s kilometrino na vajah in odrih." ?Pevski zbori, tako Cör, pač pojejo vse zvrsti glasbe. V tujini zapojejo tudi slovenske narodne pesmi, ki so vedno odlično sprejete. Zanimanje za petje v skupini je veliko. "Iz številnih prijav za petje v zboru lahko izberemo najboljše. "To se pri kakovosti celotne skupine zelo pozna. Svež veter močno prispeva k originalnosti in nasploh energičnosti skupine."

S koreninami, obrnjenimi navzgor

Proces narodnega prebujanja, tabori, petje v velikih zborih so gradili slovenstvo. "Da pa se je tako hitro formiralo, gre pripisati že tradicionalnemu večglasnemu prepevanju v družinskem okolju in prazničnim, predvsem cerkvenim priložnostim skozi našo zgodovino," spomni **Tone Žuraj**, umetniški vodja dveh pevskih zasedb v Račah. "Kljub množičnosti se prejšnja funkcija zborovstva izgublja, v družinah redko prepevajo. Sporedi zborov so od vrtecev premnogokrat obrnjeni na estradno plat, s poceni besedili in plehko zvočno snovjo," opiše tisto, čemur reče "neosveščeno plavanje na globalizacijskih valovih s koreninami navzgor". Trdi, da Slovenci ne premoremo dovolj nacionalnega ponosa. "Pri nas gre za zanikrni sindrom majhnega

naroda, ki podcenjuje svoje dosežke v zgodovini in tudi v sedanjosti in z lahkotnostjo in brez pridržkov prevzema in prevrednoti vse, kar prijadra od drugod. "V novejšem času se pojavljajo novi načini zborovskega izraza, "ki pravzaprav niso čisto novi, od giba, že koreografije, do zborovskega gledališča". Ti načini so lahko s tehtnim premislekom v več komponentah, s programom, zmogljivostjo izvajalca in drugim navdušujoči in fascinantni. "Seveda pa mrgoli poskusov, ki so večkrat bolj ali manj oboleli s programskega in izvajalskega vidika v stilu 'bolj ko smo glasni, bolj smo dobri'," pokritizira.

?Tudi na vsakoletno božično pevsko navdušenje gleda prizemljeno. "Ob množici božičnih prireditev se da govoriti o evforiji, ki že postaja žaltava. Prava eksplozija in zgoščenost hrupa v času, ko hrup ni potreben," pravi kulturnik, ki je pred časom opozoril, da je Sazas škodljivec slovenskega zborovskega petja. "Od zadnje medijske epizode s Sazasom kulturna društva ne moremo kaj pričakovati za izboljšanje stanja, saj v aferi kulturna društva niso niti omenjena - samo država hoče svoje fičnike nazaj od Sazasovih šefov, ki pa so pametnejši od nje. Mogoče bo za društva kaj užitnega v novi zakonodaji, ki se baje pripravlja na tem področju," komentira aktualno dogajanje okrog "škodljivca".

NAŠE SPECIFIČNE TRADICIJE NI

"Slovenski zbori se kot estonski, ukrajinski ali švedski ukvarjamo z vokalno tehniko, intonacijo, dinamiko, agogiko, ekspresivnostjo, muzikalnim podajanjem, dikcijo, artikulacijo, barvo, uravnoteženostjo glasov in drugimi parametri. Razlike med nami niso velike, so bolj na repertoarni ravni in delno na barvi vokalov, kar izhaja iz jezika in siceršnje estetike, ki se v nekem okolju vzpostavila. A teh razlik je dandanes vedno manj in so skorajda izbrisane. Če gre za dobre izvajalce, tako ob poslušanju posnetkov ni več mogoče prepoznati, od kod ti geografsko ali kulturno prihajajo. Seveda če ne izvajajo etnične glasbe, kot jo denimo zbori iz Gruzije ali Južne Afrike," pravi Karmina Šilec. Zato težko govorimo o specifični tradiciji slovenskega zborovskega petja. Klasično slovensko zborovsko petje kot pojem ne obstaja. "Gre za zborovsko koncertno dejavnost - in ta je lahko na različnih kakovostnih ravneh."

NAJVEČ (MLADIH) PEVCEV

Rezultat pilotne študije popisa Evropske zborovske zveze Europa Cantat iz leta 2015 ugotavlja, da se v

Evropi 37 milijonov ljudi ukvarja s petjem. To je 4,5 odstotka populacije. Pevskih zasedb je 625 tisoč. V Sloveniji se s petjem ukvarja 170 tisoč ljudi, kar je 8,3 odstotka populacije. Zborovska dejavnost je najbolj množična ljubiteljska kulturna dejavnost v Sloveniji. V veliko državah pojejo večinoma starejši, pri nas so pevci v povprečju mladi.

27.12.2015 19:59:02

0 komentarjev

FOTO: Božično-novoletni koncert v Ribnici

2 1

Občina Ribnica in območna izpostava **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** sta pripravila že 28. božično-novoletni koncert. Na odru ribniške športne dvorane se je zvrstilo prek sto nastopajočih, večina iz ribniške občine, pa tudi iz Ljubljane, Sodražice in Kočevja.

Tudi tokrat je bil večer razdeljen na dva dela: božični in novoletni. Božičnega sta ob koreografiji ribniških skavtov z lučkami miru odprli sestre Lea Likar in Petra Ilc, s tradicionalno Sveto nočjo.

Večer, ki ga je domiselno povezoval Marko Modrej pa so nadaljevali Ribniški pihalni orkester, Vokalna skupina Anamanka, Oktet Gallus, baletke Zavoda VISK: Anja Cvar, Tjaša Ogrinc, **Živa** Oražem, Tija Blatnik, Žana Knavs, Zala Lavrič, potem Društvo mažoret in

plesalcev Ribnica ter Tony Cater Jazz band z Manco Arko. Številne obiskovalce koncerta je v praznični poslanici nagovoril tudi župan Jože Levstek, vrhunec večera pa je bila predaja bona v vrednosti 5.000 evrov Zavarovalnice Adriatic Slovenica ribniškemu zdravstvenemu domu. Civilna iniciativa je namreč sredi leta zavihala rokave in začela voditi dobredelno akcijo za posodobitev fizioterapije v Zdravstvenem domu Ribnica; do sedaj so s pomočjo donatorjev, posameznikov zbrali že preko 26. tisoč evrov.

Ček je direktorici ZD Ribnica dr. Lidiji Šmalc predal Anton Marušič, direktor Zavarovalnice Adriatic Slovenica, poslovne enote Postojna. Tradicionalno so koncert zaključili ribniški godbeniki z Radetzky maršem. »Lep koncert, veliko obiskovalcev. Tako se poslavljamo o starega leta, » je dejala Alenka Pahulje, vodja ribniške izpostave območnega sklada za kulturne dejavnosti.

Popravljeno 27.12.2015 19:59:16